

LEGENDA WANDELKAART

► 20 Middelpunt

1 Parkeren en Informatieborden

- 2 NS Station
- 6 De Lunterse Boer
- 18 Restaurant De Goudsberg
- 28 Het Uilenbos
- 29 Eethuis 't Hek
- 31 Officiële ingang naar Middelpunt
- 35 IJzertijdboerderij
- 40 Wekeromse Zand, achterzijde
- 56 50|50 Hotel Belmont

11 Horeca

- 1 Museum/Bezoekerscentrum met veel Horeca dichtbij
- 6 De Lunterse Boer
- 18 Restaurant De Goudsberg
- 28 Het Uilenbos
- 29 Eethuis 't Hek
- 56 50|50 Hotel Belmont

In het dorp Lunteren, met name in het autovrije stuk van de Dorpsstraat tussen het Museum en het Nieuwe Erf, zijn nog veel horecabedrijven te vinden.

1 Wandelroutes en Informatieborden

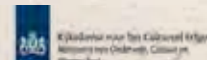
- 31 Rondje Middelpunt (1,7 km)
- 35 Rondje Celtic Fields (2,6 km)
- 40 Rondje Wekeromse Zand (6,2 km)
- 12 Rondje Lunterse Boer (3,4 km)
- 56 Route Belmont (2,4 km)
- 1 Lange route Buurtbosch (5,1 km)
- 1 Korte route Buurtbosch (2,1 km)
- 26 Route Uilenbos (4,6 km)
- 29 Route Goudsberg (4,4 km)
- — Klompenpad
- ... Verbindingsweg

DE GOUDSBERG

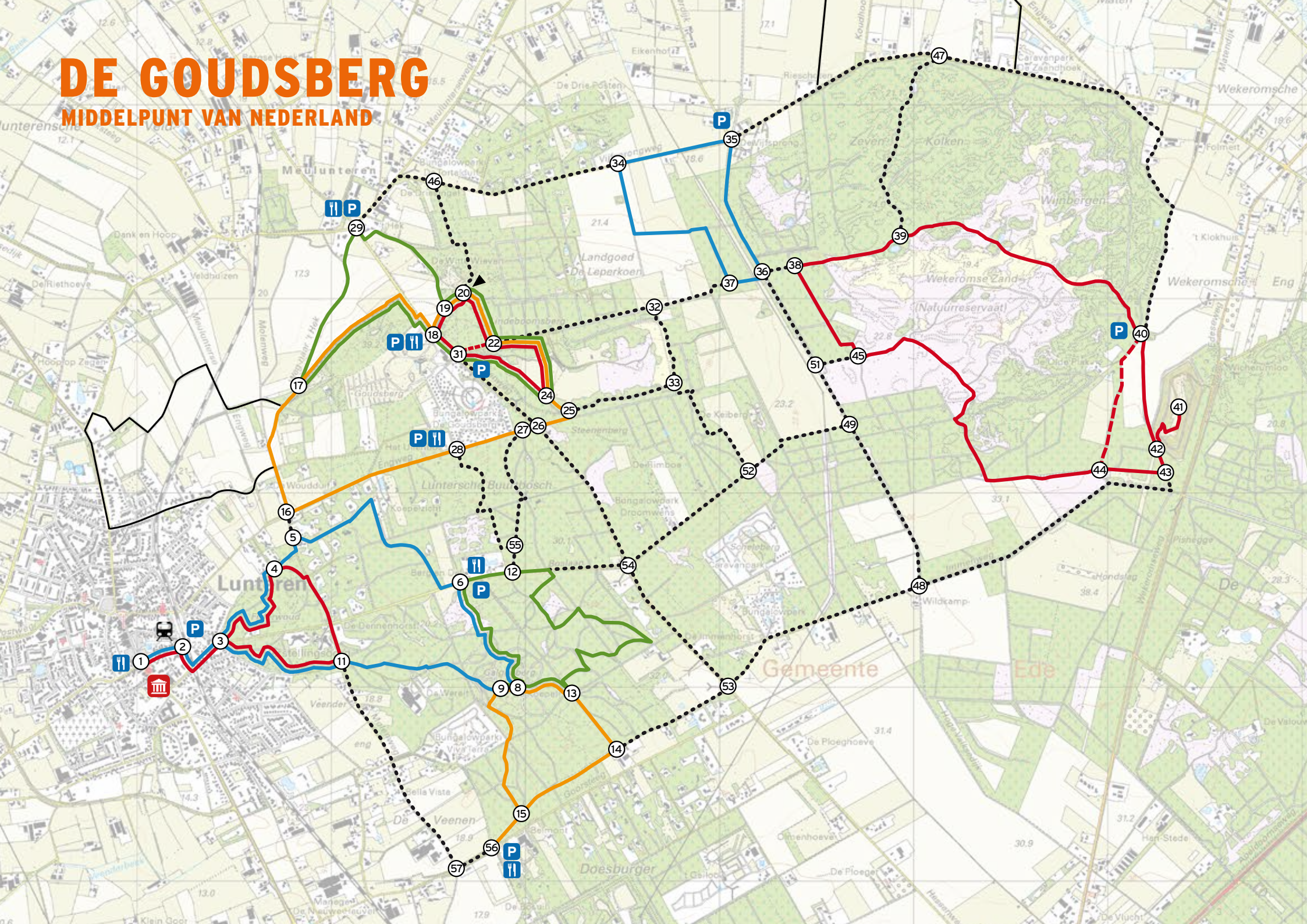
MIDDELPUNT VAN NEDERLAND

WWW.MIDDELPUNTVANNEDERLAND.NL

DE GOUDSBERG

MIDDELPUNT VAN NEDERLAND

DE GOUDSBERG MIDDELPUNT VAN NEDERLAND

In het hart van Nederland, op de Veluwe vlak bij Lunteren, ligt De Goudsberg, Middelpunt van Nederland. Dit unieke gebied vertelt het verhaal van het ontstaan van ons landschap. Die geschiedenis is als een beeldverhaal van sporen, objecten en structuren in het landschap aanwezig. Dat verhaal is op allerlei manieren leesbaar, zichtbaar, beleefbaar en toegankelijk gemaakt. Het geografische Middelpunt van Nederland is voor veel mensen vertrekpunt en einddoel van hun ontdekkingsstocht door dit uitgestrekte gebied.

De in het gebied gelegen highlights zie je soms niet direct. Zo ligt hier het grootste Celtic Field en de langste wildwal van Nederland, een Germaanse Put, een Hessenweg, een levende zandverstuiving, restanten van 19de-eeuwse zand- en grindwinning, een rijksmonumentaal bos in de vorm van een sierlijk bladpatroon met daar middenin een torenachtige koepel, en natuurlijk dat nieuwsgierig makende Middelpunt van Nederland. Landschapsobjecten, paden, zichtlijnen en gemarkeerde routes ontsluiten alle bijzonderheden. Moderne pijlpunten verwijzen steeds weer naar het Middelpunt van Nederland. Onderweg tref je kijkers in het landschap, die (historische) informatie geven over de plaats waar je bent. Kortom: wandel of fiets relaxt door de uitgestrekte bossen en velden van De Goudsberg, Middelpunt van Nederland met het geruste idee dat je niets van al het moois hoeft te missen!

Voor meer informatie: www.middelpuntvannederland.nl

Museum Lunteren: poort naar De Goudsberg

Museum Lunteren is niet alleen museum, maar ook het bezoekerscentrum van De Goudsberg, Middelpunt van Nederland. De vaste tentoonstelling 'Schatten van de Goudsberg', voor kinderen en volwassenen, biedt achtergrond en verhalen van de bijzondere plekken die je in het landschap aantreft. Op basis van objecten, foto's en interactieve onderdelen krijgt de bezoeker een schat aan informatie over de rijke geschiedenis van Lunteren en omgeving.

Middelpunt van Nederland

In het Goudsberggebied ligt het Middelpunt van Nederland. Deze bijzondere locatie wordt gemarkeerd door grote cortenstalen ringen rondom 3 zwerfkeien uit de IJstijd. Drie toegangspaden komen bij het Middelpunt uit en ervoor ligt een fraaie borstwering. Vanaf het Middelpunt leidt de historische zichtlijn het oog, via de Notarisbank, over de Lunterse Eng richting Gelderse Vallei.

De Hessenhut

Op een rustplek langs de middeleeuwse Hessenweg, de historische handelsweg tussen Amersfoort en Arnhem, staat nu De Hessenhut. Dit landschapsobject biedt een prachtig vergezicht over de middeleeuwse eng. De benedenverdieping accentueert de geschiedenis van grindwinning op deze plek en de ronde vormen refereren aan de wielvorm van een hessenwagen. De centraal geplante boom, een sequoia, groeit in de komende jaren ver boven De Hessenhut uit.

De grote zandgroeve

De Goudsberg werd eeuwenlang gebruikt voor het afgraven van zand en grind. Na de Tweede Wereldoorlog nam de zandwinning enorm toe: veel wegen en huizen zijn gerealiseerd met zand uit de grote zandgroeve. Nu ligt hier een bijzondere trap tussen het diepste punt van de groeve en het Middelpunt van Nederland. Al klimmend of dalend krijg je informatie over de ontstaansgeschiedenis van het gebied, van de ijstijden tot aan de zandwinning.

Het Luntersche Buurtbosch

Ruim 100 jaar geleden schonk de Lunterse notaris Van den Ham het Luntersche Buurtbosch aan de inwoners van Lunteren. Het bos, 155 ha groot, is een rijksmonument vanwege het bijzondere ontwerp (een lanenpatroon in de vorm van een tak met bladeren) en door zijn geschiedenis: van Buurschap naar Buurtbosch.

Uitkijktoren de Koepel

Tijdens de aanleg van het Luntersche Buurtbosch bouwde notaris Van den Ham op de Galgenberg eerst een theehuisje, met uitzicht op het bos. Met het groeien van de bomen bouwde hij daar een verdieping op. In 1913 verrees op deze plek een nieuw gebouw naar ontwerp van kunstenaar/architect W.O.J. Nieuwenkamp, dat in de zestiger jaren van de vorige eeuw werd verhoogd tot 22 meter (4 etages), zodat het mogelijk bleef om over de bomen uit te kijken. Vanaf de toren geniet je van een magnifiek uitzicht over de wijde omgeving. In de koepel zijn verhalen van (bekende) Nederlanders die ooit in het Goudsberggebied verbleven geëxposeerd.

↑ DE KOEPEL

↑ IJZERTIJDBOERDERIJ

IJzertijdboerderij / Celtic Fields

De omgeving van de Goudsberg herbergt een in Nederland ongekend aantal aaneengesloten Celtic Fields (ruim 140 hectare). Dit prehistorische akkerbouwsysteem, waarbij landbouwgrond werd bewerkt in handzame percelen van circa 40 bij 40 meter, aangelegd in een raatpatroon, was gebaseerd op wisselteelt. Aan de Vijfsprongweg reconstrueerde Geldersch Landschap & Kasteelen een ijzertijdboerderij met 'spieker' (voorraadschuur), met een akker in de vorm van een Celtic Field.

De Germaanse Put

Midden tussen de prehistorische akkers, of aan de randen, stonden boerderijen. Water werd gewonnen door waterputten aan te leggen op plaatsen waar water van nature dicht aan het aardoppervlak kwam. De Germaanse Put vormt hiervan een mooi voorbeeld. Het nu zichtbare gedeelte van de putwand is een reconstructie: eronder bevinden zich nog de originele resten uit de IJzertijd (3e eeuw voor Chr.).

Het Wekeromse Zand

Actief stuivend zand komt buiten Nederland bijna niet meer voor in Noordwest Europa. Maar de kern van het Wekeromse Zand, een overwegend open gebied van ruim 100 ha, bestaat uit actief stuivend zand, diep uitgestoven laagten en begroeide 'forten'. Dit maakt het Wekeromse Zand aardkundig, ecologisch en cultuurhistorisch zeer waardevol en voor wandelaars een heerlijk gebied om te dwalen.

↑ KLUKER GERMAANSE PUT

↑ PULPUNT

↑ WEKEROMSE ZAND

↑ PINETUM

Pinetum De Dennenhorst

Het Pinetum is een naaldbomentuin van circa 6 hectare, omgeven door het Luntersche Buurtbosch. Het is bijzonder omdat er veel grote en bijzondere coniferen in een natuurlijke omgeving staan. De mooie doorkijkjes met combinaties van verschillende groeivormen en schakeringen groen zal ieders kijk op coniferen voorgoed veranderen.

Heideveld met heidekoeien

Heiderunderen waren in Nederland uitgestorven. Vanuit Denemarken zijn enkele van deze zeldzame dieren naar Nederland gebracht en is er een fokprogramma opgezet. Ze gedijen goed op de schrale heide van Wekeromse Zand.

De Muur van Mussert

Rond de Tweede Wereldoorlog vonden bijeenkomsten van de NSB op en rondom De Goudsberg plaats, een zwarte pagina in de geschiedenis van dit gebied. De zogenaamde 'Muur van Mussert' herinnert hier nog aan.

↑ HEIDEKOEIEN

↑ STUIPVAL WEKEROMSE ZAND

↑ MUUR VAN MUSSERT

↑ BELTVEDERE. UITZICHT OP DE GOUDSBERG